

Ženevská úmluva o ochraně civilních osob za války ze dne 12. srpna 1949

Všeobecná ustanovení

Čl.1

Vysoké smluvní strany se zavazují, že za všech okolností budou zachovávat tuto úmluvu a zajistí její zachování.

Čl.2

Vedle ustanovení, která mají nabýt účinnosti již v míru, bude se tato úmluva vztahovat na všechny případy vyhlášení války nebo jakéhokoli jiného ozbrojeného konfliktu, vzniklého mezi dvěma nebo více Vysokými smluvními stranami, i když válečný stav není uznáván jednou z nich.

Úmluva bude se rovněž vztahovat na všechny případy částečné nebo úplné okupace území některé smluvní strany, i když se tato okupace neseťká s vojenským odporem.

Není-li některá ze stran účastnicích se konfliktu smluvní stranou této úmluvy, zůstanou mocnosti, které jsou jejími stranami, přesto jí vázány ve svých vzájemných vztazích. Budou kromě toho vázány touto úmluvou vůči zmíněné mocnosti, přijme-li tato její ustanovení a bude-li se jimi řídit.

Dodatkový protokol Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I)

Všeobecná ustanovení

Čl.1

Všeobecné zásady a rozsah aplikace

1. Vysoké smluvní strany se zavazují, že za všech okolností budou zachovávat tento Protokol a zajistí jeho zachování.

2. V případech, které neupravuje tento Protokol nebo jiné mezinárodní dohody, zůstávají civilní osoby a kombatanti pod ochranou a v rámci působnosti zásad mezinárodního práva vyplývajících z ustálených obyčejů, ze zásad lidskosti a z požadavků společenského svědomí.

3. Tento Protokol, který doplňuje Ženevské úmluvy z 12. srpna 1949 o ochraně obětí války, bude aplikován na situace zmíněné ve společném článku 2 těchto Úmluv.

4. Situacemi uvedenými v předcházejícím odstavci se rozumějí ozbrojené konflikty, ve kterých národy bojují proti koloniální nadvládě a cizí okupaci a proti rasistickým režimům, aby uplatnily své právo na sebeurčení, jak je zakotveno v Chartě Organizace spojených národů a v Deklaraci zásad mezinárodního práva týkajících se přátelských vztahů a spolupráce mezi státy v souladu s Chartou Organizace spojených národů.

Čl.146

Vysoké smluvní strany se zavazují, že učiní všechna potřebná opatření zákonodárná, aby stanovily přiměřené trestní sankce postihující osoby, které se dopustí toho či onoho vážného porušení této úmluvy, vymezeného v následujícím článku, nebo dají k takovému porušení rozkaz.

Každá smluvní strana je povinna vypátrat osoby obviněné z toho, že se dopustily některého z těchto vážných porušení anebo daly k němu rozkaz, a musí je postavit před svoje vlastní soudy, ať je jakákoli jejich státní příslušnost. Může také, dá-li tomu přednost, odevzdat je v souladu s podmínkami stanovenými svým vlastním zákonodárstvím, k soudnímu stíhání některé jiné smluvní straně mající zájem na potrestání, pokud tato smluvní strana má dostatečná obvinění proti těmto osobám.

Každá smluvní strana učiní potřebná opatření, aby potlačila činy odporující ustanovením této úmluvy, jiné než jsou vážná porušení uvedená v následujícím článku.

Obvinění budou za všech okolností požívat záruk soudního řízení a svobodné obhajoby, které nebudou méně příznivé než záruky, zmíněné v článku 105 a následujících Ženevské úmluvy ze dne 12. srpna 1949 o zacházení s válečnými zajatci.

Čl.147

Vážnými porušeními zmíněnými v předchozím článku mohou být některé z níže uvedených činů, jsou-li spáchány na osobách nebo na majetku, chráněných touto úmluvou: úmyslné zabití, mučení nebo nelidské zacházení, čítajíc v to i biologické pokusy, úmyslné způsobení velkého utrpení nebo vážné tělesné zranění a ohrožení zdraví, nezákonná deportace nebo nezákonný přesun, protiprávní uvěznění, přinucení chráněné osoby, aby sloužila v ozbrojených silách nepřátelské mocnosti, zbavení chráněné osoby práva být souzenu pravidelným a nestranným způsobem podle předpisů této úmluvy, brání rukojmí, zničení a přisvojení si majetku neodůvodněné vojenskou nutností a provedené ve velkém měřítku nezákonným a svévolným způsobem.

Část VII.- Versailleská smlouva

Ustanovení trestní.

Čl.227.

Mocnosti spojené a sdružené vznášejí veřejnou žalobu na Viléma II. Hohenzollerského, bývalého císaře německého, pro nejhrubší porušení zásad mezinárodní mravnosti a posvátné autority smluv.

Ustaví se zvláštní soud, aby soudil obžalovaného, zajišťuje mu zásadní záruky práva hájiti se. Bude se skládati z pěti soudců jmenovaných po jednom těmito pěti mocnostmi: Spojenými státy americkými, Velkou Británií, Francií, Itálií a Japonskem.

Soud bude souditi podle důvodů vyplývajících z nejvyšších zásad mezinárodní politiky, se snahou zajistiti úctu k povinnostem slavnostně převzatým, k mezinárodním závazkům i k mezinárodní mravnosti. Bude mu příslušet, aby určil trest, jaký uzná za vhodný.

Mocnosti spojené a sdružené se obrátí k vládě nizozemské s žádostí, aby vydala bývalého císaře do jejich rukou na soud.

Čl.228.

Vláda německá přiznává mocnostem spojeným a sdruženým právo, aby postavily před své vojenské soudy osoby obžalované z činů přičících se zákonům a zvykům válečným.

Osobám uznaným vinnými budou vyměřeny tresty zákonem stanovené. Tohoto ustanovení bude použito bez ohledu na jakékoli řízení neb stíhání před soudy Německa neb jeho spojenců.

Vláda německá musí vydati mocnostem spojeným a sdruženým neb té z nich, jež o to požádá, všechny osoby, jež, jsouce obžalovány z činu přičícího se zákonům a zvykům válečným, jí budou udány buď jménem nebo hodností, úřadem nebo zaměstnáním, které jim určily německé úřady.

Čl.229.

Pachatelé činů proti příslušníkům některé mocnosti spojené a sdružené budou postaveni před vojenské soudy této mocnosti.

Pachatelé činů proti příslušníkům několika mocností spojených a sdružených budou postaveni před vojenské soudy složené z členů vojenských soudů mocností, o něž jde.

V každém případě bude míti obžalovaný právo určit si sám svého obhájce.

Čl.230.

Vláda německá se zavazuje, že poskytne všechny doklady a údaje jakéhokoli druhu, jejichž předložení by bylo uznáno za nutné k zevrubnému seznání činu za vinu kladeného, k vypátrání vinníků a k přesnému zjištění odpovědnosti.

Část VIII.

In the first place, it is to be observed that the maxim *nullum crimen sine lege* is not a limitation of sovereignty, but is in general a principle of justice. To assert that it is unjust to punish those who in defiance of treaties and assurances have attacked neighbouring states without warning is obviously untrue, for in such circumstances the attacker must know that he is doing wrong, and so far from it being unjust to punish him, it would be unjust if his wrong were allowed to go unpunished.

The law of war is to be found not only in treaties, but in the customs and practices of states which gradually obtained universal recognition, and from the general principles of justice applied by jurists and practiced by military courts. This law is not static, but by continual adaptation follows the needs of a changing world. Indeed, in many cases treaties do no more than express and define for more accurate reference the principles of law already existing.